

بسم الله الرحمن الرحيم

موضوع: علت ارتکاب گناه با وجود یقین به

خداوند متعال

فرخنده اکبری^۱

- یکی از سوالاتی که ممکن است ذهن هر انسانی را به خود وا دارد این است که، چرا با وجود اینکه بسیاری از افراد مسلمان به خدا و روز رستاخیز ایمان دارند، باز هم مرتکب جرم و گناه می‌شوند؟ مگر نه اینکه آنها یقین دارند که خدایی هست، قیامتی بر پا خواهد شد، خداوند دستوراتی را فرموده است که سود امثال آن برای خودشان و ضرر عصیانش هم باز برای خودشان است؟ چرا با وجود آنکه می‌دانند فلان گناه بد است و عواقب آن دامن گیرشان خواهد شد و در نهایت

---

۱. پایه ششم، حوزه علمیه بقیه الله

منجر به پشیمانی می‌شود، باز هم در موقعیت گناه دچار لغزش میشوند و خود را به دام شیطان می‌اندازند و دعوت او را لبیک می‌گویند؟

انسان اگر قصد گناهی را داشته باشد و کودکی در آن مکان حاضر باشد، حیا میکند و دست از گناه برمیدارد. باعث تاسف است که از خدایی که بر هر چیزی عالم و بصیر است حیا نمیکند. او می‌داند خدا وجود دارد، یقین دارد که قیامتی هست اما باور ندارد.

آری گره کار، عدم باور و ضعف ایمان است. اگر کمی دقت کنیم می‌بینیم بسیاری از آدم‌ها دست به قتل انسان نمی‌زنند چرا؟ چون باور دارند که این عمل مجازات دارد و آنها حداقل در همین دادگاه دنیوی حاضر و قصاص خواهند شد. بله اگر انسان باور داشته باشد که خدا او را می‌بیند به نهان و آشکار او آگاه است و سرانجام زشتی‌ها، چیزی جز ضرر و پشیمانی نیست، دست از گناه می‌شوید.

دنیا، دنیای علل و معلول است هیچ چیزی در این دنیا بی علت نیست، پس طبیعتاً همین ضعف ایمان و باور انسان نسبت به آموزه‌های دینی یا بهتر است گفته شود آموزه‌های عقلانی، سرمنشا عللی است که جای بررسی دارد. در این اثر به فراخور حوصله بحث به بعضی از علل این امر پرداخته می‌شود:

۱- محیط آکنده از گناه:

متأسفانه محیط امروز دنیا، فضایی پر از معصیت شده است، برخی به راحتی دست به اقسام گناه می‌زنند و به آن می‌بالند، بعضی دیگر عمر خود را پای فیلم‌ها و تصاویر مستهجن با محتوای ضد دینی یا به بیان بهتر ضد انسانی می‌گذرانند، عده‌ای آنقدر در دنیای مجازی غرق شده‌اند که از عالم حقیقی باز مانده‌اند؛ مجالس غیبت، دروغ و استهزاء رونق یافته است، دنیا را مسؤولینی برداشته‌اند که به نام ایمان و اسلام، تیشه به دست ریشه اسلام را نشانه رفته‌اند با اعمال ضد دینی‌شان و اقاظه‌های برزگوارشان که در امر اختلاس و چپاول دستی بر آتش دارند. و از همه بدتر اینکه قبح تمامی این اعمال و بسیاری دیگر از گناهان ریخته شده است. اینها همه و همه دست به هم داده‌اند تا هر چه بیشتر حال دنیا را خراب کنند و انسان را از هدف اصلی‌اش که بندگی و کمال است منحرف سازند. شاید محیط همه دلیل نباشد اما بی‌تاثیر نیست.

۲- زیاده روی در مشغولیت‌های دنیوی:

انسان هر چه بیشتر درگیر دنیا شود و مشغولیت دنیوی داشته باشد زودتر و سریع‌تر به سوی انحطاط و نابودی می‌رود. در آموزه‌های دینی دنیا زدگی مذمت شده است و از کسی که از آن برحذر است با

عنوان خردمند یاد شده است. همچنان که در روایت از امیرالمومنین آمده است که: «مثل دنیا همچون مار است، پوست آن نرم و درونش زهر مرگبار است، فریفته نادان به آن عشق می‌ورزد و خردمند دانا از آن برحذر می‌باشد.»^۱

۳- دوری دراز مدت از فضاهای معنوی:

شکی نیست که حضور در مجالس وعظ و دعا و مجالست با اهل دین و عالمان، اثرات معنوی و مثبت زیادی بر روح تشنه انسان میگذارد، چنان که خداوند متعال میفرماید: «وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أَتَوْا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ»^۲ مانند کسانی نباشند که قبلاً بر ایشان کتاب فرستاده شد، سپس زمان طولانی بر آن سپری شد، پس (با دوری از دوران پیامبران) دل هایشان سخت شد»

۴- دوری از الگوهای نمونه:

فردی که به دست انسان نیک آموزش میبیند و زیر نظر او تربیت و اصلاح می‌شود، قوت ایمان و عمل صالح را به خوبی به دست می‌آورد. خداوند متعال می‌فرماید: «كُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ»^۳ همراهی راستگویان را اختیار کنید.» انسان به تنهایی و بدون بهره‌گیری از

---

۱. نهج البلاغه، حکمت ۱۹۹

۲. قرآن، سوره حدید، ۱۶

۳. قرآن، سوره توبه، ۱۱۹

الگوهای دینی نمی‌تواند خود را اصلاح کنید و چه الگویی بهتر از پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و السلام) و ائمه اطهار (علیه السلام).

۵- آرزوهای طولانی:

یکی دیگر از عوامل سست شدن ایمان در دل، آرزوهای طولانی است. در شریعت اسلام از آرزوهای طولانی بسیار نهی شده است، تا جایی که یکی از عوامل ترس مولی امیرالمومنین (علیه السلام) بر امت بوده است، آنجا که می‌فرمایند: «همانا از دو چیز بر شما می‌ترسم: پیروی از هوی و آرزو دراز. اما پیروی از هوی، شما را از حق باز می‌دارد، اما دازی امید و آرزو آخرت را از یاد می‌برد.»^{۲۱}

زیاده روی در خورد و خوراک، لذت جویی، دوست و همنشین بد و... از دیگر علل ضعف ایمان و باور انسان هستند، که بررسی هر کدام می‌تواند محور پژوهش‌های بسیاری باشد.

انسان باید این کمینگاه‌های شیطان را بشناسد و از آنها حذر کند تا مبادا اسیر دام او شود و از جایگاه اشرف مخلوقات به جایگاه اولئک کالانعام بل هم أضل، نزول کند.

۱. محدثی، جواد، بر کرانه چهل حدیث امام خمینی، مرکز نشر هاجر، قم، بهار ۱۳۹۷، ص ۱۰۱

۲. www.sunnatonline.org

فهرست منابع

* قرآن

* نهج البلاغه

* جواد، محدثی، برکرانه شرح چهل حدیث امام خمینی،

انتشارات هاجر، قم، ۱۳۹۷